

ІНСТИТУТ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ

КАФЕДРА ПРАКТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

ПРОФІЛАКТИКА ПСИХІЧНИХ РОЗЛАДІВ ПРАЦІВНИКІВ ДКВС

ПРОГРАМА

**навчальної дисципліни
для підготовки фахівців ступеня вищої освіти магістр**

за спеціальністю (053) Психологія

галузі знань (05) Соціальні та поведінкові науки

**Київ
2017 рік**

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Бойко-Бузиль Юлія Юріївна, професор кафедри практичної психології,
кандидат психологічних наук, доцент

Обговорено та схвалено вченою радою Інституту кримінально-виконавчої
служби

____.____.2017 року, протокол № ____

ВСТУП

Програму навчальної дисципліни «Профілактика психічних розладів працівників ДКВС» розроблено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра за спеціальністю 053 «Психологія».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система теоретико-методологічних основ профілактики психічних розладів працівників ДКВС.

Міждисциплінарні зв'язки:

Забезпечуючі дисципліни: загальна психологія, клінічна психологія, патопсихологія, психодіагностика, психотерапія.

Забезпечувані дисципліни: методика проведення психологічної експертизи в різних галузях психології, практична психологія в організаціях та на виробництві, психологічний супровід професійної діяльності в організаціях та на виробництві.

Програма навчальної дисципліни складається з таких розділів:

1. Теорія профілактики психічних розладів;
2. Методика профілактики психічних розладів.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Профілактика психічних розладів працівників ДКВС» є засвоєння здобувачами теорії і методології організації профілактики психічних розладів працівників ДКВС.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Профілактика психічних розладів працівників ДКВС» є:

- вирізняти психічні розлади працівників ДКВС;
- освоїти методи і шляхи профілактики психічних розладів працівників ДКВС;
- розробляти програму профілактики психічних розладів працівників ДКВС.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- категоріальний апарат навчальної дисципліни;
- семіотику психічних розладів;
- класифікацію психічних розладів;
- методи та прийоми профілактики психічних розладів;

вміти:

- вирізнити психічний розлад;
- провести діагностику особистості;
- розробити та впровадити програму профілактики психічних розладів.

На вивчення навчальної дисципліни «Профілактика психічних розладів працівників ДКВС» заплановано 90 годин 3 кредити ECTS.

2. Структура навчальної дисципліни

Розділ 1. *Теорія профілактики психічних розладів*

Тема 1. *Теоретичні основи профілактики психічних розладів*

Психічне здоров'я. Психічний розлад. Патопсихологічний симптом. Явні

та приховані патопсихологічні симптоми. Продуктивні та дефіцитарні патопсихологічні симптоми. Основні, додаткові та факультативні патопсихологічні симптоми. Патопсихологічний синдром. Прості та складні патопсихологічні синдроми. Позитивні та негативні патопсихологічні синдроми. Варіанти завершення психічного розладу (видужання, повна ремісія, часткова ремісія, перехід у хронічну форму, міни особистості, смерть). Рівні психічних розладів: невротичний (невроз) та психотичний (психоз). Регістри психічних розладів: психотичний стан, непсихотичні (межові) психічні розлади, дефектно-органічні розлади. Ранги психічних розладів. Особливості проведення патопсихологічного дослідження і написання патопсихологічного заключення.

Тема 2. Семіотичні засади профілактики психічних розладів

Класифікація психічних розладів. Кількісні порушення чутливості (гіперестезія, гестезія (гіпопатія) та анестезія). Якісні порушення чутливості (сенестопатії та парестезії). Гностичні порушення (агнозії, псевдоагнозії, галюцинації та псевдогалюцинації). Кількісні порушення пам'яті (гіпомнезія, амнезія, гіпермнезія). Якісні порушення пам'яті (парамнезії) (псевдоремінісценції, конфабуляції, криптомнезії, ехомнезії, корсаківський синдром, псевдоамнезія) Порушення уваги (порушення стійкості уваги (неуважність), гіперметаморфоз уваги, звуження об'єму, виснажуваність, інертність). Порушення операційної сторони мислення (зниження рівня узагальнення, викривлення процесу узагальнення). Порушення динаміки мислення (прискорення мислення, сповільнене мислення, деталізація, інертність мислення, лабільність мислення). Порушення особистісного компоненту мислення (різноплановість мислення, резонерство, витіюватість, зісковзування думок, розірваність, нав'язливе мислення, надцінні ідеї, марення). Порушення волі (гіпобулія, гіпербулія та парабулія). Рухові порушення у особистості (кататонічний ступор та кататонічне збудження). Девіантна поведінка (аморальні вчинки, систематичне п'янство, наркоманія, сексуальна розпущеність, проституція, вандалізм, маргінальність). Адиктивна та аутоагресивна поведінка, як самостійні форми девіантної поведінки. Розлади особистості (психопатії). Параноїдний розлад особистості. Шизоїдний розлад особистості. Дисоціальні розлади особистості. Емоційно нестійкі розлади особистості. Істеричний розлад особистості. Обсесивно-компульсивний розлад особистості. Тривожний розлад особистості. Залежні розлади особистості. Непродуктивні порушення свідомості (оглушення, сопор, кома). Продуктивні порушення свідомості (сутінковий стан, делірій, онейроїд, аменція). Ендогенні (шизофренія та маніакально-депресивний психоз) та ендогенно-органічні (епілепсія) психічні розлади.

Розділ 2. *Методика профілактики психічних розладів*

Тема 1. *Методологічні засади психопрофілактики психічних розладів*

Принципи профілактики психічних розладів. Психофармакологія. Методи нелікарської біологічної терапії. Техніки психотерапії при психічних розладах (раціональна психотерапія, сугестія, гіпноз, самонавіювання, групові методи, гештальт-терапія, психодрама, психоаналіз, тракзактний аналіз).

Тема 2. Практичні засади психопрофілактики психічних розладів

Методи та методики діагностики психічних розладів. Первинна, вторинна третинна психопрофілактика (реабілітація). Психологічна допомога та тактика психопрофілактичних дій при різних психічних розладах.